

eugenese behoort. Totnogtoe staan evenwel de beoefenaars van dezen tak van wetenschap geheel op zich zelf en daarom houd ik mij sedert een half jaar bezig met een poging alle belangstellenden in deze vraagstukken, waarin geneeskundige en sociologen elkaar ontmoeten, in één vereeniging samen te brengen.

In de circulaire door collega's BERDENIS, DE VRIES en mevr. WIBAUT-ISEBREE MOENS verspreid werd terloops ook gesproken van de oprichting eener Nederlandsche Eugenetische Vereeniging, zonder opgave van het doel, dat die vereeniging zou beoogen, zonder omschrijving van het werkplan. Wat de uitslag van die vergadering geweest is, vindt men op een andere plaats in dit blad. Na afloop der vergadering kwam men evenwel van verschillende zijde met het verzoek tot mij, dat ik zou doorgaan met de voorbereiding der door mij gedachte vereeniging, die immers niet bedoelt zich te beperken tot de door de geneeskundig-biologisch vereeniging te behandelen vraagstukken, maar van een wijdere strekking is. Na samenspreking met de leden van het voorloopig comité (BERDENIS, c. s.) ben ik daar ook gaarne toe bereid. Ik had liever nog wat langer tijd van voorbereiding gehad, totdat ik mijn plan om te gaan zien, hoe te Londen het „Galton Laboratory for national Eugenics”, te Berlijn en München „die Gesellschaft für Rassenhygiene” werken, had kunnen volvoeren, maar daar de zaak nu eenmaal aan de orde gekomen is, meen ik thans te moeten overgaan tot den oproep aan *allen*, die genegen zijn om mede te werken tot het tot stand komen eener vereeniging, die zich ten doel stelt:

het in studie nemen van eugenetische vraagstukken in den meest uitgebreiden zin;

het bijeenbrengen eener bibliotheek op dit vak betrekking hebbende;

het goedkoop of gratis verspreiden van desbetreffende vlugschriften of op andere wijze propaganda te maken voor deze vraagstukken;

het vestigen van de aandacht van autoriteiten en belangstellenden op gewichtige studies over dit onderwerp in binnen- of buitenland verschenen.

Aangezien het aantal belangstellenden in ons land niet groot is, moet ik er met nadruk op wijzen, dat slechts wanneer *allen* meewerken, Nederland zich op het plan, dat men in het buitenland bereikt heeft, zal kunnen stellen en verzoek daarom dat niemand achterblijve, die ons in deze kan vooruithelpen, of wien het aanhangige vraagstuk belang inboezemt. Bewijzen van instemming worden gaarne ingewacht door:

Naarden, Februari 1914.

A. E. W. TOE LAER.

BRIEFWISSELING.

HET ADRES INZAKE ARTSENMONOPOLIE.

Naar aanleiding van ons binnenlandsch bericht op bldz. 291 in het nummer van 24 Januari ll. schrijft prof. J. A. VAN HAMEL ons, dat het aldaar opgegeven aantal adhaesiebetuigingen niet het geheele aantal op het adres verzamelde handteekeningen betrof, maar een klein deel nagekomen adhaesiebetuigingen. Hij bericht ons, dat het aantal tot 14 Januari verzamelde handteekeningen niet 707 bedroeg, maar 7200. Blijkbaar zijn derhalve reeds vroeger gedane mededeelingen omtrent ingekomen adhaesiebetuigingen in de Handelingen der Tweede Kamer aan mijn aandacht ontsnapt.

Omtrent het tweede gedeelte van bovenbedoeld bericht, nl. het besluit der Eerste Kamer om het adres ter griffie neer te leggen, schrijft de heer VAN HAMEL, dat aeze behandeling volmaakt dezelfde is geweest als in den regel met elk adres geschiedt, waarin op verbetering der wetgeving wordt aangedrongen. Het adres, dat aan den minister werd gezonden, betrof een zaak van *administratie* en daaromtrent worden steeds aan den minister inlichtingen gevraagd. Mij was dit wel bekend, maar in dit geval

klonk mij bij de lezing in de „Handelingen” het samenvallen dier twee feiten, het neerleggen ter griffie van het adres der drie v. H.'s en het zenden van een ander adres aan den minister *als niet geheel van belang ontbloomt*, zóó kostelijk, dat ik geen weerstand heb kunnen bieden aan den lust beide feiten even te vermelden.

P. MUNTENDAM.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Geneeskundig jaarverslag der marine.

Verschenen is het statistisch geneeskundig jaarverslag der Koninklijke marine over het jaar 1912 uitgebracht aan den minister door den inspecteur van den geneeskundigen dienst der zeemacht dr. C. TH. HUMME.

In de indeeling van het verslag is, vergeleken bij vorige jaren, geen verandering gebracht.

De algemeene gezondheidstoestand bij de zeemacht is in 1912 tegenover 1911 eenigszins achteruitgegaan. Op 1000 man der sterkte kwamen voor 989.1 nieuwe zieken (931 in 1911), terwijl het gemiddeld aantal vrij-van-dienstdagen per hoofd was 18.4 (in 1911 17.3). Per 1000 man bedroeg het gemiddelde aantal zieken vrij van dienst per dag 50.2 (47.5 in 1911). Bij het personeel in Nederland, op schepen bestemd voor buitenlandschen dienst en in West-Indië bedroeg het aantal nieuwe zieken per 1000 man 847.1 (772 in 1911) en het gemiddeld aantal vrij-van-dienstdagen per man 11.97 (12.06 in 1911). Bij het Europeesch personeel in Oost-Indië was het aantal nieuwe zieken per 1000 man 1451.4 (1441 in 1911) en was het aantal vrij-van-dienstdagen per man 33.9 (30.9 in 1911). Bij het Aziatisch personeel in Indië was het aantal nieuwe zieken per 1000 man 862.2 (870.8 in 1911) en het aantal vrij-van-dienstdagen per man gemiddeld 22.4 (21.1 in 1911). In de eerste groep steeg dus wel het aantal nieuwe zieken per 1000 man, maar dit werd ruimschoots opgewogen door de vermindering van het aantal vrij-van-dienstdagen per zieke, zoodat het aantal van die dagen per man ook daalde. De gestadige verbetering van den gezondheidstoestand, die bij deze groep sedert 1908 valt waar te nemen, bleef dus ook in 1912 bestaan. Daarentegen nam het aantal zieken bij de tweede groep sterk toe; hiertoe hebben vooral bijgedragen een *schrikbarende vermeerdering van het aantal gevallen van primaire syphilis* en de malaria, die o. a. als epidemie optrad aan boord van Hr. Ms. *Zeven Provinciën*. In de derde groep ondergingen de cijfers, bij 1911 vergeleken, slechts geringe veranderingen.

Op die sterke vermeerdering der syphilisgevallen onder de Europeesche bemanning in Indië wordt in het verslag nog nader teruggekomen. Niet minder dan 204 nieuwe gevallen van syphilis kwamen daar voor of 9.5 pCt. van de geheele sterkte; op Hr. Ms. *Hertog Hendrik* en Hr. Ms. *Tromp* werd 16 pCt. der bemanning besmet. De officieren van gezondheid schrijven deze vermeerdering toe aan de afschaffing van de reglementeering der prostitutie, in Maart 1911; voorts bestaat onder de bemanning een ongeloofelijke onverschilligheid ten opzichte der besmetting. Aan boord van Hr. Ms. *Holland*, die bijna het geheele jaar in de Chineesch-Japansche wateren doorbracht, bedroeg het aantal nieuwe syphilisgevallen slechts 8 op een sterkte van 315 man; de officier van gezondheid schrijft dit toe aan het bestaan van een gedeeltelijke reglementeering der prostitutie te Shanghai; op de aldaar vertoevende schepen van andere naties was het aantal nog geringer, hetgeen een gevolg zou zijn van de daar officieel toegepaste prophylaxis. Het nemen van verplicht gestelde prophylactische maatregelen wordt dan ook algemeen noodzakelijk geacht. Het aantal ziektedagen voor syphilis